

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
```

Домашня робота N° 1 «Випадкові процеси. Потік подій»

1.

Випадкова функція $X(t) = U \cdot \sin(t)$, де U – випадкова величина, рівномірно розподілена на відрізку $[-1; 1]$. Вказати кількість можливих реалізацій випадкового процесу. Знайти будь-які три реалізації функції $X(t)$ під час трьох випробувань, у яких величина U може набувати значень на відрізку $[-1; 1]$ та побудувати їх графіки.

Кількість можливих реалізацій $= \infty$

$U = -1, 0, 1$

$x_1(t) = -\sin(t)$

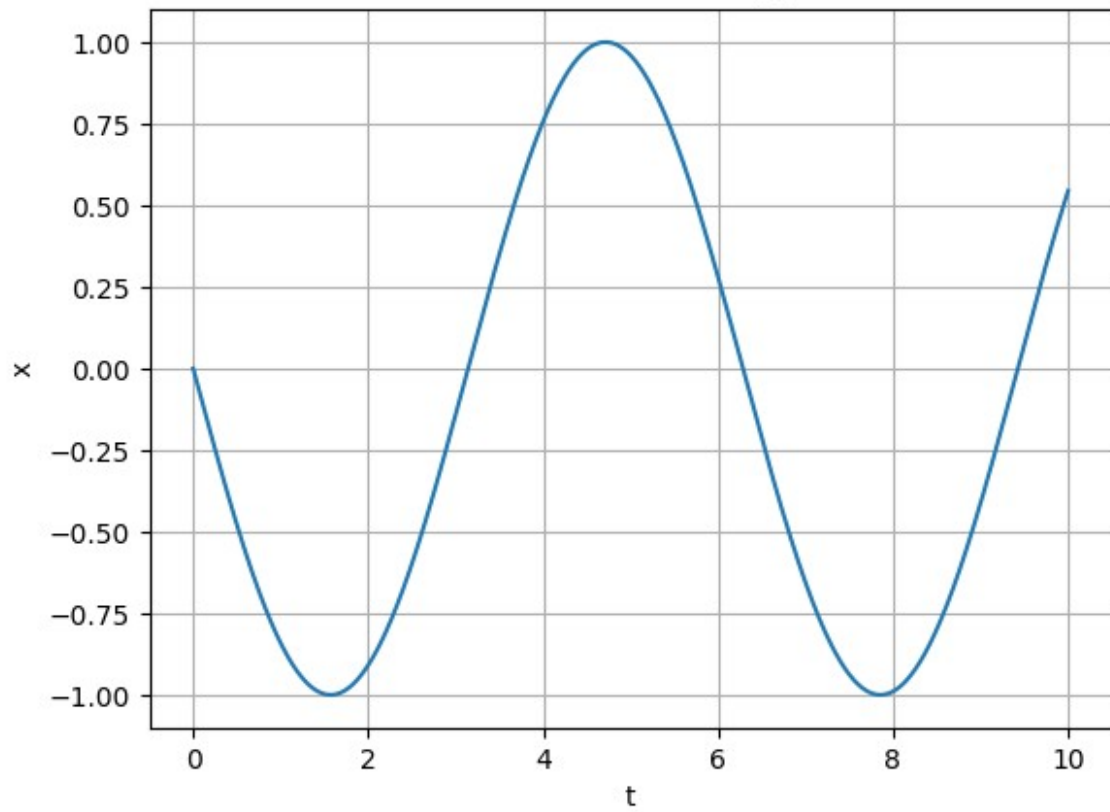
$x_2(t) = 0$

$x_3(t) = \sin(t)$

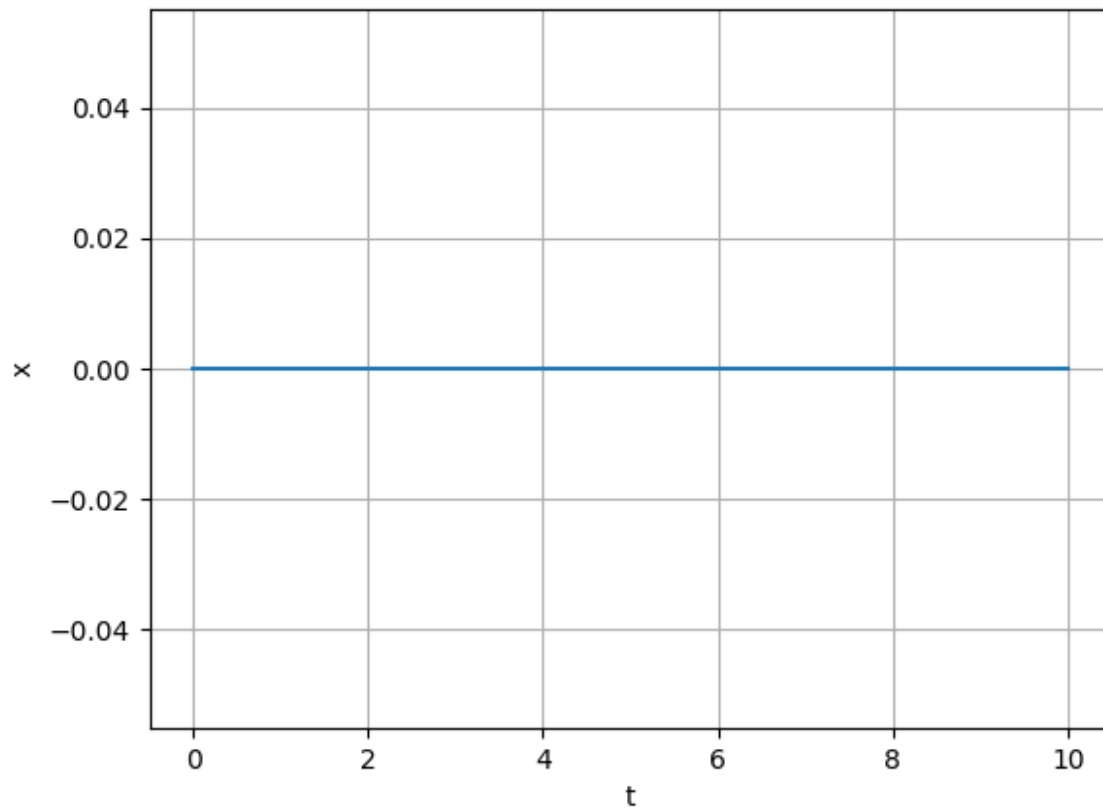
```
t = np.linspace(0, 10, 1000)

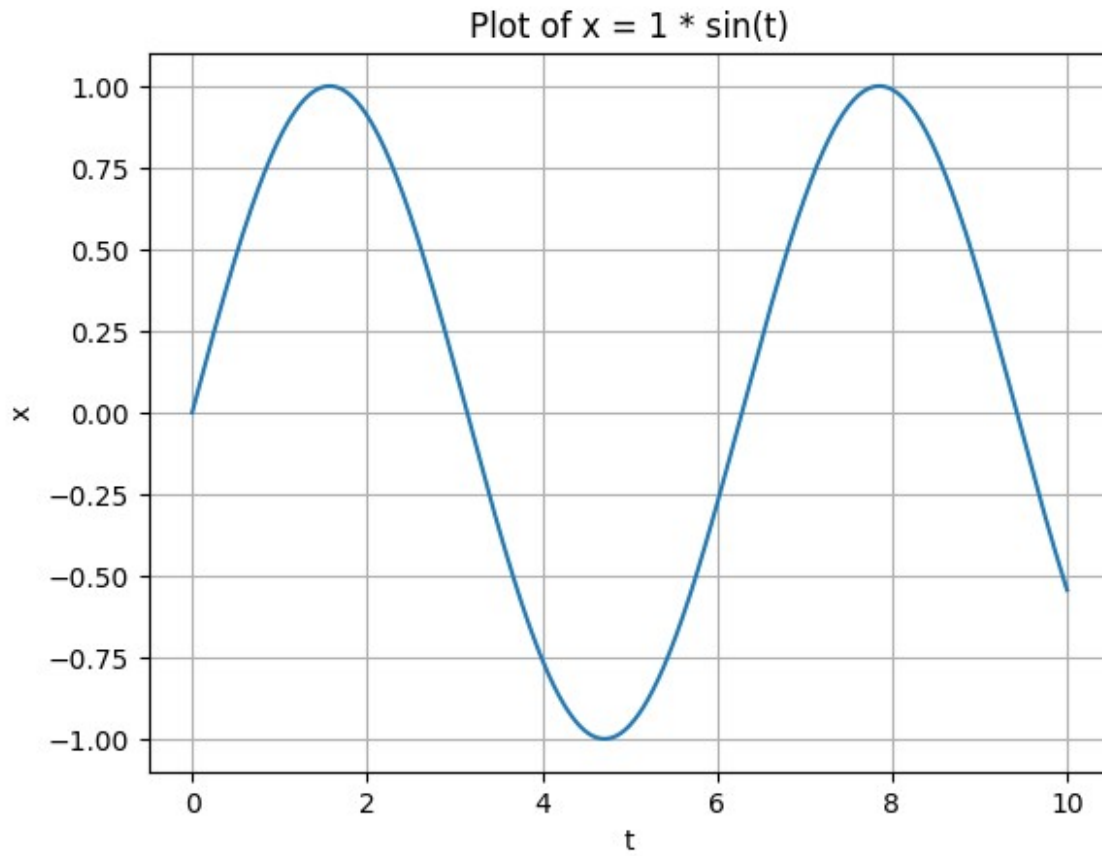
for i in range(-1, 2, 1):
    x = i * np.sin(t)
    plt.plot(t, x)
    plt.title(f'Plot of x = {i} * sin(t)')
    plt.xlabel('t')
    plt.ylabel('x')
    plt.grid()
    plt.show()
```

Plot of $x = -1 * \sin(t)$

Plot of $x = 0 * \sin(t)$

2.

Задано випадковий процес $X(t) = U * e^{5t}$, U – випадкова величина, закон розподілу якої задано у вигляді ряду розподілу:

а) Знайти перерізи випадкового процесу при $t=1,2,3$.

$$X(1) = U * e^5$$

$$X(2) = U * e^{10}$$

$$X(3) = U * e^{15}$$

б) Знайти всі можливі реалізації випадкового процесу, побудувати їх графіки.

$$x_1(t) = -2 * e^{5t}$$

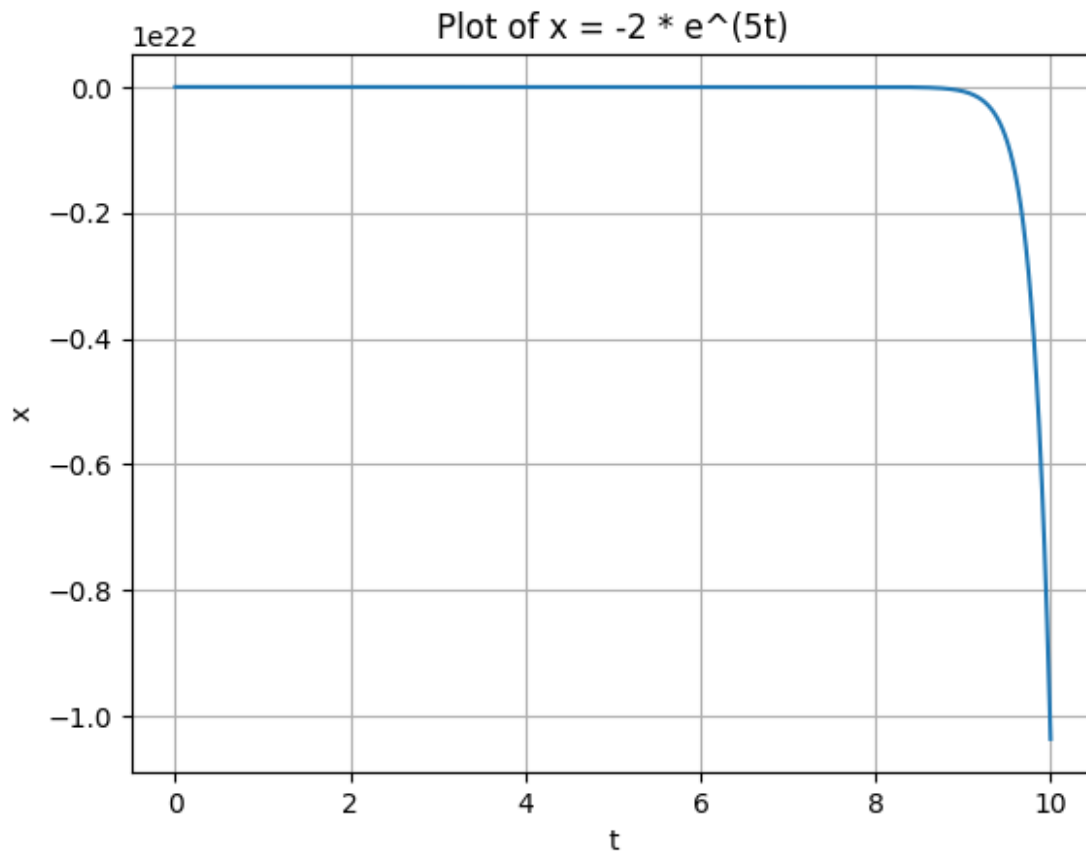
$$x_1(t) = 1 * e^{5t}$$

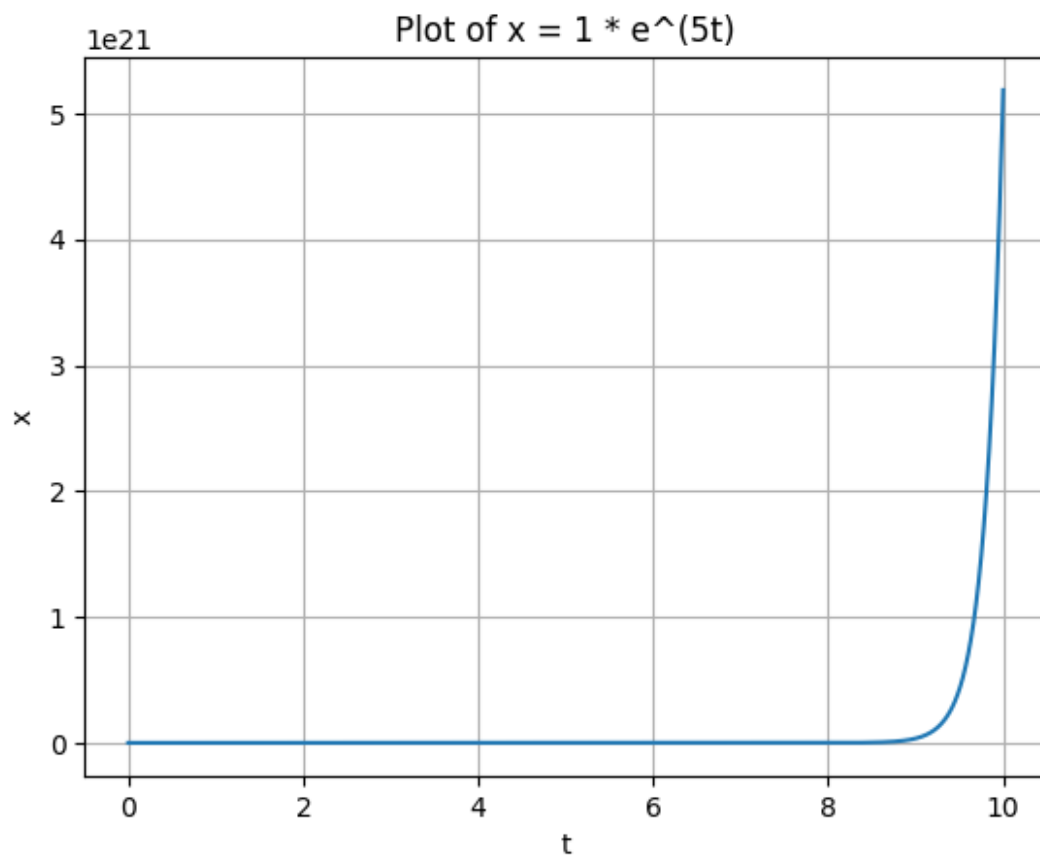
$$x_1(t) = 2 * e^{5t}$$

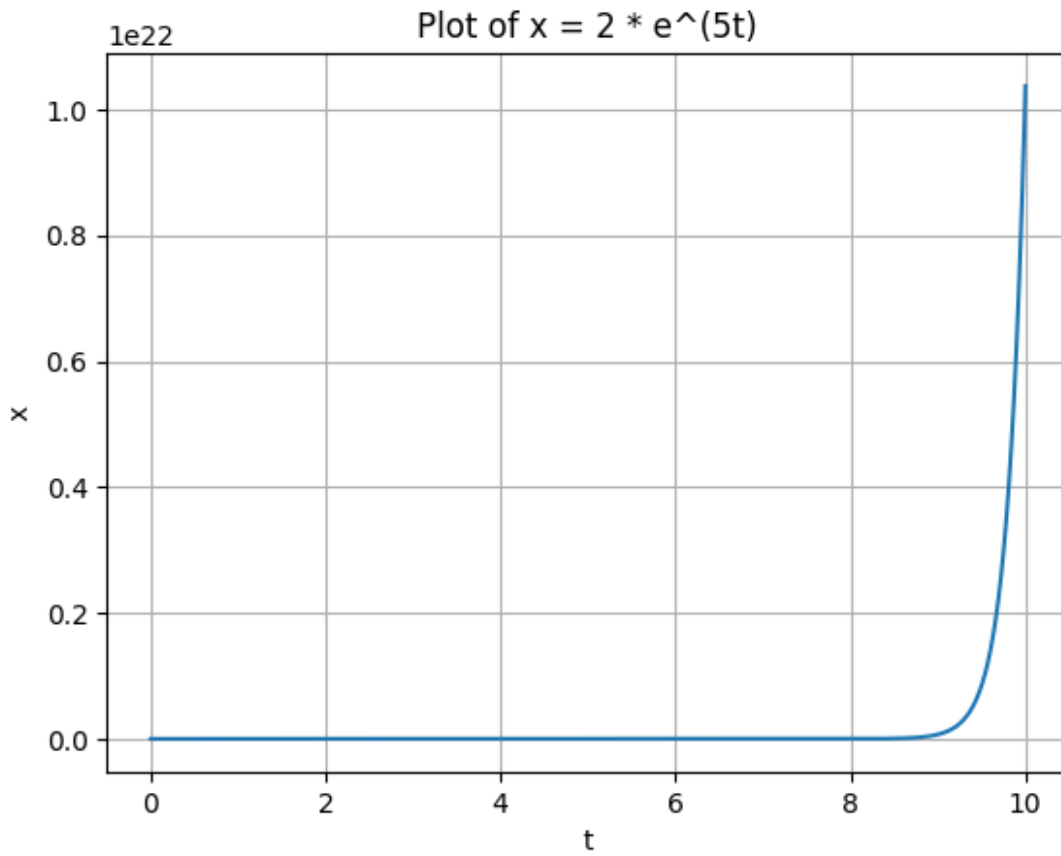
```
t = np.linspace(0, 10, 1000)
U = [-2, 1, 2]

for i in range(3):
    x = U[i] * np.e ** (5 * t)
    # Plot the function
```

```
plt.plot(t, x)
plt.title(f'Plot of x = {U[i]} * e^(5t)')
plt.xlabel('t')
plt.ylabel('x')
plt.grid()
plt.show()
```


3.

Знайти математичні сподівання випадкових функцій $X(t) = U * \sin^2(t)$ та $Y(t) = V * (2t + t g t)^2$, де U та V випадкові величини, причому $M(U) = 7$, $M(V) = 1$.

$$X(t) = U * \sin^2(t)$$

$$m_x(t) = M[U * \sin^2(t)] = \sin^2(t) * M[U] = 7 * \sin^2(t)$$

$$Y(t) = V * (2t + t g t)^2$$

$$m_x(t) = M[V * (2t + t g t)^2] = (2t + t g t)^2 * M[V] = (2t + t g t)^2$$

4.

Знайти дисперсію випадкових функцій $X(t) = U * (t + \cos t)^2$ та $V(T) = V * \cos(2t)$, де U та V випадкові величини, причому $D(U) = 2$, $D(V) = 3$.

$$X(t) = U * (t + \cos t)^2$$

$$D_x(t) = D[U * (t + \cos t)^2] = (t + \cos t)^4 * D[U] = 2 * (t + \cos t)^4$$

$$V(T) = V * \cos(2t)$$

$$D_x(t) = D[V * \cos(2t)] = \cos^2(2t) * D[V] = 3 \cos^2(2t)$$

5.

Випадковий процес заданий функцією $X(t) = t + U \cos(t)$, де U – випадкова величина з математичним сподіванням, рівним 2, та дисперсією, рівною 1. Знайти кореляційну функцію та нормовану кореляційну функцію випадкового процесу $X(t)$.

$$M(U) = 2$$

$$D(U) = 1$$

Кореляційна функція:

$$K_x(t_1, t_2) = M[(X(t_1) - m_x(t_1)) * (X(t_2) - m_x(t_2))]$$

$$m_x(t) = M[t + U \cos(t)] = t + \cos(t) * M[U] = t + 2 \cos(t)$$

$$m_x(t_1) = t_1 + 2 \cos(t_1)$$

$$m_x(t_2) = t_2 + 2 \cos(t_2)$$

$$X(t_1) = t_1 + U \cos(t_1)$$

$$X(t_2) = t_2 + U \cos(t_2)$$

$$K_x(t_1, t_2) = M[(t_1 + U \cos(t_1) - t_1 - 2 \cos(t_1)) * (t_2 + U \cos(t_2) - t_2 - 2 \cos(t_2))] = M[\cos(t_1) * \cos(t_2) * (U - 2)^2] =$$

Нормована кореляційна функція:

$$r_x(t_1, t_2) = \frac{K_x(t_1, t_2)}{\sqrt{K_x(t_1, t_1)} * \sqrt{K_x(t_2, t_2)}}$$

$$\sqrt{K_x(t_1, t_1)} = \sqrt{\cos(t_1) * \cos(t_1)} = \cos(t_1)$$

$$\sqrt{K_x(t_2, t_2)} = \sqrt{\cos(t_2) * \cos(t_2)} = \cos(t_2)$$

$$r_x(t_1, t_2) = \frac{\cos(t_1) * \cos(t_2)}{\cos(t_1) * \cos(t_2)} = 1$$

6.

Середня кількість викликів, які надходять на АТС за 1 хв, дорівнює 2. Знайти ймовірність того, що за 4 хв надійде:

1) 3 виклики; 2) менш як 3 виклики; 3) не менш як 3 виклики.

Потік викликів вважається найпростішим.

$$\lambda = 2$$

$$t = 4$$

$$P_t(m) = \frac{(\lambda t)^m}{m!} * e^{-\lambda t} = \frac{8^m}{m!} * e^{-8}$$

$$1) m_1=3$$

$$P_t(m_1)=\frac{(2*4)^3}{3!}*e^{-2*4}=\frac{512}{6}*e^{-8}\approx 85.(3)*0.0003354626\approx 0.0286261419$$

$$2) m_2=[0,2)$$

$$P_t(0)=\frac{(8)^0}{0!}*e^{-8}=1*e^{-8}\approx 0.00033546$$

$$P_t(1)=\frac{(8)^1}{1!}*e^{-8}=8*0.00033546\approx 0.0026837008$$

$$P_t(2)=\frac{(8)^2}{2!}*e^{-8}=32*0.00033546\approx 0.0107348032$$

$$P_t(m_2)=P_t(0)+P_t(1)+P_t(2)=0.00033546+0.0026837008+0.0107348032\approx 0.013753964$$

$$3) m_3\geq 3$$

$$P_t(m_3)=1-P_t(m_2)=1-0.0286261419=0.9713738581$$

7.

Інтенсивність поломки комп'ютера $\lambda = \frac{10^{-2}}{24}$ год⁻¹. Поломки розглядають як випадкові події, що утворюють найпростіший потік подій. Яка ймовірність того, що за 200 робочих днів поломок комп'ютера буде: 1) 2; 2) від 1 до 3.

$$\lambda = 10^{-2}$$

$$t = 200$$

$$P_t(m)=\frac{(\lambda t)^m}{m!}*e^{-\lambda t}=\frac{(2)^m}{m!}*e^{-2}$$

$$1) m_1=2$$

$$P_t(m_1)=\frac{(2)^2}{2!}*e^{-2}\approx 2*0.1353352832\approx 0.2706705664$$

$$2) m_2=[1,3)$$

$$P_t(1)=\frac{(2)^1}{1!}*e^{-2}=0.2706705664$$

$$P_t(2)=0.2706705664$$

$$P_t(3)=\frac{(2)^3}{3!}*e^{-2}=1.(3)*0.1353352832\approx 0.1804470443$$

$$P_t(m_2)=P_t(1)+P_t(2)+P_t(3)=0.2706705664+0.2706705664+0.1804470443=0.7217881771$$

8.

Комп'ютер, що працює в реальному масштабі часу, обробляє інформацію, яка до неї надходить. Протягом 1 с на обробку надходять 4 умовні одиниці інформації. Беручи до уваги, що потік інформації є найпростішим, обчислити ймовірності таких подій:

1) за 2 с на комп'ютер надійдуть 5 одиниць; 2) за 2 с на комп'ютер надійдуть від 2 до 6 одиниць.

$$\lambda = 4$$
$$t = 2$$

$$P_t(m) = \frac{(\lambda t)^m}{m!} * e^{-\lambda t} = \frac{(8)^m}{m!} * e^{-8}$$

$$1) m_1 = 5$$

$$P_t(m_1) = \frac{(8)^5}{5!} * e^{-8} \approx 273.0(6) * 0.0003354626 \approx 0.0916036540$$

$$2) m_2 = [2, 6]$$

$$P_t(2) \approx 0.0107348040$$

$$P_t(3) \approx 0.0286261442$$

$$P_t(4) \approx 0.0572522884$$

$$P_t(5) = 0.0916036540$$

$$P_t(6) \approx 0.1221382154$$

$$P_t(m_2) = P_t(2) + P_t(3) + P_t(4) + P_t(5) + P_t(6) = 0.310355106$$

9.

У години «пік» через пропускний автомат станції метро за 1 с проходить у середньому один пасажир. Яка ймовірність того, що за 5 с через пропускний автомат станції метро пройдуть:

1) 4 пасажири; 2) від 1 до 5 пасажирів.

Потік пасажирів вважається найпростішим.

$$\lambda = 1$$
$$t = 5$$

$$P_t(m) = \frac{(\lambda t)^m}{m!} * e^{-\lambda t} = \frac{(5)^m}{m!} * e^{-5}$$

$$1) m_1 = 4$$

$$P_t(m_1) \approx 0.1754673697$$

$$2) m_2 = [1, 5]$$

$$P_t(1) \approx 0.0336897349$$

$$P_t(2) \approx 0.0842243374$$

$$P_t(3) \approx 0.1403738958$$

$$P_t(4) = 0.1754673697$$

$$P_t(5) \approx 0.1754673697$$

$$P_t(m_2) = P_t(1) + P_t(2) + P_t(3) + P_t(4) + P_t(5) = 0.6092227075$$

10.

На АЗС за кожну хвилину надходять у середньому два автомобілі для заправлення паливом. Потік автомобілів для заправлення вважається найпростішим. Яка ймовірність того, що за 3 хв на АЗС для заправлення надійде:

1) 1 автомобіль; 2) не більш як 3 автомобілі.

$$\lambda = 2$$

$$t = 3$$

$$P_t(m) = \frac{(\lambda t)^m}{m!} * e^{-\lambda t} = \frac{6^m}{m!} * e^{-6}$$

$$1) m_1 = 1$$

$$P_t(m_1) \approx 0.0148725130586537$$

$$2) m_2 \leq 3$$

$$P_t(0) \approx 0.0024787521$$

$$P_t(1) \approx 0.0148725130$$

$$P_t(2) \approx 0.0446175391$$

$$P_t(3) \approx 0.0892350783$$

$$P_t(m_2) = P_t(0) + P_t(1) + P_t(2) + P_t(3) = 0.1512038825$$

Simple calculator for probabilities

from math import factorial

l = 2

t = 3

m = 3

((l*t)**m) * (2.7182818285 ** (-l*t)) / factorial(m)

0.0892350783519222